

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом
прот. №1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

I семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень другий (магістр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка освітня програма: -

економіка підприємства (ЕП)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор:

**Сухорукова Тетяна Геннадіївна (кандидат економічних наук, доцент),
Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tata-s.17@ukr.net**

Години прийому та консультації: 11.00-13.00 понеділок, середа

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

I семестр 2023-2024 силабус

Команда викладачів:

Лектор:

**Сухорукова Тетяна Геннадіївна (кандидат економічних наук, доцент),
Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tata-s.17@ukr.net**

Години прийому та консультації: 11.00-13.00 понеділок, середа

В успішному функціонуванні окремих структурних елементів економіки держави важливу роль відіграють установи та організації невиробничої сфери. Чим вище рівень розвитку держави, тим більше розвинута в ній невиробнича сфера. У країнах, що входять в групу лідерів світової економіки, на підприємствах і організаціях невиробничої сфери зайнято більш 70 % працездатного населення. До організацій невиробничої сфери відносяться установи державного управління, освіти, охорони здоров'я, культури, побутового обслуговування та інші установи. Так само, як і підприємства виробничого сектора економіки, установи невиробничої сфери вимагають інноваційних, нестандартних, прогресивних рішень в організації їхньої діяльності.

Вивчаючи цей курс, студент не тільки познає закономірності функціонування установ невиробничої сфери та фактори, які впливають на показники їх розвитку, але й зможе їх розрахувати та проаналізувати. Він зможе зрозуміти зв'язок між рівнем розвитку виробничої сфери, структурою національної економіки та перспективами розвитку установ невиробничої сфери; сформує систему знань з теорії управління підприємством.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, крім іншого в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог, здатність планувати та управляти часом

Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, здатність діяти соціально відповідальніше та свідомо

Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Глибокі та обґрунтовані знання економічних процесів та проблем в поєднанні зі знаннями загальноекономічного наукового характеру.

Здатність визначати, мати доступ, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та досліджень для вирішення економічних задач.

Розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільнотного дослідження в економіці.

Застосовувати знання у виробничій діяльності підприємств малого, середнього та великого бізнесу будь-якої галузі економіки (промисловість, транспорт, сільське господарство, торгівля, сфера послуг, наукова діяльність)

Складання звітів з фінансової, управлінської та інших видів діяльності

Здатність самостійно здобувати та використовувати в практичній діяльності нові знання та вміння, включаючи нові галузі знань, безпосередньо не пов'язані зі сферою діяльності

Розробка пропозиції з удосконалення організації і методики роботи на підприємствах

ЧОМУ ВИ МАЄТЕ ОБРАТИ ЦЕЙ КУРС?

Якщо вас цікавлять проблеми державного управління, можливості управління власним бізнесом у сфері торгівлі, туризму, побутового обслуговування, якщо Вам цікаво знайти можливості регулювати господарську діяльність установи в рамках діючого законодавчого поля, уникнути штрафів та санкцій з боку відповідних установ та знайти баланс економічних інтересів особистості і підприємця, Вам потрібен саме цей курс!

Від здобувачів очікується: основи правознавства та економіки, базове розуміння етики та психології, а також обізнаність в питаннях математичного аналізу.

Третина змісту курсу присвячена економіці та організації установ державного управління; друга третина змісту курсу вивчає економіку і організацію некомерційних установ, а остання третина курсу присвячена проблемам економіки і організації комерційних установ невиробничої сфери.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

ОГЛЯД КУРСУ

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам всебічне та повне розуміння сутності методів, методик та технологій формування системи теоретичних і прикладних знань про економіку та організацію установ невиробничої сфери національного господарства України.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальними та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та при вирішенні ділових завдань-ігри. В рамках курсу передбачають лекції запрошеніх роботодавців (ФОП «Корал» за темою «Підвищення якості послуг перукарні»).

Практичні заняття курсу передбачають виконання індивідуальних завдань та групових ділових ігор. Як варіант передбачається підготовка доповідей та наукових статей. Виконання наукової роботи (з обов'язковою консультацією у викладача) формує у студента пізнавальну та творчу компетентність.

РЕСУРСИ КУРСУ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, методичні рекомендації та завдання до практичних занять, індивідуальні завдання, методичні вказівки до виконання контрольної роботи, контрольні питання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного практичного заняття. Під час проведення практичних занять Ви зможете виконувати різні ролі: економіста, нормувальника, табельника, бухгалтера або керівника різних ланок управління.

Участь в аудиторних заняттях припускає усну або письмову роботу.

Приклади доповідей для дискусійного обговорення в аудиторії наведено нижче:

- 1) Особливості функціонування організацій невиробничої сфери.
- 2) Паспортні задачі та соціальні задачі окремих установ невиробничої сфери.
- 3) Характеристика окремих галузей невиробничої сфери.
- 4) Статті кошторису видатків окремих установ невиробничої сфери.
- 5) Державна підтримка соціально-значущих галузей невиробничої сфери.
- 6) Класифікація ревізій. Інструменти стандартизації; брак у НВС.
- 7) Основні показники діяльності установ держуправління.
- 8) Контроль виконання кошторису видатків установ держуправління. 9)

Структура установ освіти. Показники діяльності установ освіти. 10) Контроль виконання кошторису установ невиробничої сфери Склад НВС. Підвищення ролі НВС у розвитку держави. Задачі НВС. Характеристика окремих галузей НВС. Діловодство у НВС. Фінансування установ бюджетної сфери та контроль виконання кошторису видатків. Оподаткування установ НВС.

Регулювання цін. Діяльність контрольноревізійного управління.

ЛЕКЦІЇ І ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Номер	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Назва теми практичних занять
1	2	Загальна характеристика НВС.	1	Класифікація організацій невиробничої сфери
2	2	Державне регулювання НВС.	1	Державне регулювання діяльності установ державного управління
3		Економіка і організація установ державного управління.	1	Економіка і організація установ освіти
4		Економіка і організація установ освіти.	1	Економіка і організація установ охорони здоров'я
Модульний контроль 1				
5	2	Економіка і організація охорони здоров'я.	1	Економіка і організація установ туризму
6	2	Економіка і організація установ туризму та культури	1	Економіка і організація установ культури
7	2	Економіка і організація житлово-комунального господарства.	1	Економіка і організація установ житлово-комунального господарства
8	2	Економіка і організація підприємств побутового обслуговування.	1	Економіка і організація установ побутового обслуговування
Модульний контроль 2				

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B

	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	< 35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується вирішити протягом семестру завдання за обраним варіантом за допомогою методичних вказівок до практичних занять. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **40 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 40 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають підготувати тези до наукової роботи та надіслати їх на e-mail викладача або підготувати наукову статтю

Індивідуальна робота:

Оцінюються за підготовку доповіді або контрольних питань до групи, на які студенти групи повинні відповісти (до 3 балів за одну доповідь). **Максимальна сума становить 20 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (*перелік залікових питань видається викладачем або отримується студентом через e-mail викладача*)

Програмні результати навчання:

Вміти застосовувати управлінські якості та знання на підприємстві і володіти відповідними практичними навичками

Здатність організувати роботу відповідно до сучасних вимог роботи підприємств

Володіти відповідними практичними навичками щодо внутрішньогосподарського механізму діяльності підприємства

Вміти аналізувати господарську діяльність підприємства та здійснювати планування робіт, управління всіма видами ресурсів

Організовувати роботу працівників інших структурних підрозділів підприємства щодо складання ними первинних документів, облікових регистрів, звітності тощо

Здатність виявляти, ставити та вирішувати виробничі та управлінські проблеми на підприємстві

Вміти приймати обґрунтовані рішення при організації діяльності підприємства

Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

Вміти оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Досягнення відповідних знань, розумінь та здатностей використання методів аналізу даних і статистики на найсучаснішому рівні

Розробляти пропозиції з удосконалення організації і методики роботи на підприємстві

Команда викладачів:

Сухорукова Тетяна Геннадіївна (<http://kart.edu.ua/kafeuvkb-ua>) – лектор з менеджменту персоналу в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.ек.н. за спеціальністю 08.00.03 економіка промисловості у НТУ «ХПІ» у 2000 році. Напрямки наукової діяльності: економіка та організація праці, економічна безпека підприємства, менеджмент персоналу, економіка підприємства.

Кодекс академічної добросердечності

Порушення Кодексу академічної добросердечності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добросердечності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи

студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>